

LASTEAIALAPSE VANEMA ABC

LAPS LÄHEB
LASTEAEDA



EESTI LASTEAEDNIKE LIIT | PÄRNU LINNAVALITSUS | PÄRNU ÕPPENÖUSTAMISKESKUS



Koostajad: Jaanika Sirp

Külli Martinson, Maia Kundla, Marga Napp, Margit Tamm, Olga Šunjajeva, Virve Lank

Kaastööd tegid:

Astrid Puls, Helena Jaansalu, Lea Mardik, Maret Pölluste, Merle Tankler, Merle Tomson, Tiiu-Tea Aus, Virve Laube, Ülle Laursoo

Pilte joonistasid: Anneli Mihkelsoo 6a, Britt Rohtoja 3a, Grete Liis Titma 5a, Hanneloore Männe 3a, Isabel Paulberg 4a, Joosep Kääär 3a, Liidia Vessmann 6a, Martin Neppo 3a, Matis Talv 2a, Sten Talv 6a

Lastega joonistas: Marve Torstenberg

Esikaane joonistus: Sten Talv, 6a

Kujundus ja küljendus: Ahti Ints | Frontier Design - OÜ Frontier Hockey

Tere tulemast lasteaeda

Lapse lasteaeda minek on oluline samm kogu perekonna elus, mis toob kaasa muutusi pere argirütmis ja tegemistes. Päevakorda kerkivad uued küsimused nii lapse kui ka vanemate jaoks. Lapse arengut hakkab pere körval mõjutama lasteaia õppे- ja kasvatusprotsess. Käesolev teatmik on möeldud esmakordsest lasteaeda tulevate laste vanematele. Kogumiku koostajad soovivad aidata Teil ennast ja oma last lasteaeda minekuks paremini ettevalmistada. Nii kulgeb see tähtis samm teile mölemale valutumalt, pakkudes röömu ja rahulolu kõigile.



Lasteaed on koht, kus mängides õpime, kus õpetaja soe sõna ja mängukaaslaste särvad silmad on rohkem väärivad kui kallis mänguasi.

Sisukord

Kuidas valida lasteaeda?	4
Valmisolek lasteaeda minekuks.	4
Sooitusi lapse ettevalmistamiseks lasteaeda minekuks.	4
Sooitusi kohanemisperioodiks.	5-6
Sotsiaalsed oskused.	6
Lapse ebasoovitav käitumine.	7
Kohanemine ja tervis.	7
Laps ja piirid.	8
Päev lasteaias.	8-9
Laste tegevused lasteaias.	9
Riiletus ja jalanoõud lasteaias.	10
Lasteaed ja kodu käsikäes.	10
Varajane märkamine.	11
Erivajadusega laps.	12
Tugisüsteemid Pärnu linnas.	12
Eriühmad Pärnu linna lasteaedades.	13
Kasutatud kirjandus.	14
Öigusaktid.	14
Lapse soovitatavad oskused.	15



Kuidas valida lasteaeda?

Pärnu linnas on 14 lasteaeda. Vanemal on õigus esitada taotlus lasteaia koha saamiseks kolmele lasteaiale. Lasteaia valik on vaba, kui selles on vabu kohti. Lasteaia valikut mõjutab põhiliselt kodu või töökoha lähedus. Täna on oluline, et otsus lasteaia valikul tehakse võimalikult varakult.

Informatsiooni lasteaedade kohta saab Pärnu linna kodulehelt.

Sealt leiate Pärnu Linnavalitsuse määrase "Pärnu linna koolieelsetesse lasteasutustesse laste vastuvõtu ja väljaarvamise kord".

Lisainfot saab Pärnu Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna alushariduse peaspetsialistilt telefonil 444 8258.



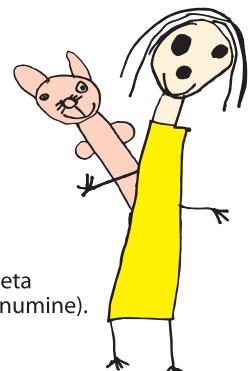
Valmsolek lasteaeda minekuks

Lapse hea toimetulek uues keskkonnas oleneb paljuski sellest, millised on pere hoiak ja ootused lasteaia suhtes. Olulist rolli mängib pere esmatutvus lasteaia ja personaliga, sest esmakohumisel kogetud soe suhtlemine ja sõbralik keskkond tekitavad lapsevanemas kindlustunde. Usalduslikku suhtumist peegeldab vanem oma lapsele, olles talle julgustuse ning positiivsusega toeks ja abiks.

Oluline on positiivne
häälestatus, piisava aja
varumine ja rahulik meel.

Soovitusi lapse ettevalmistamiseks lasteaeda minekuks

- Kohandage kodune päevakava samasse rütmri lasteaia omaga (varane ärkamine, puhkeaed, söögiajad, harjumuste kujundamine).
- Looge lapsele positiivne hoiak lasteaia suhtes, rääkige kui tore seal on ja mida seal tehakse.
- Varuge aega lapse harjutamiseks kollektiivi ja lasteaia päevakavaga.
- Laske lapsel iseseisvalt tegutseda ilma täiskasvanu pideva juhendamiseta (käte pesemine, tassist joomine, söömine, potil käimine, üksi voodis uinumine).
- Võtke osa lastevanematele möeldud loengutest ja üritustest.
- Leppige lasteaia direktoriga kokku aeg, millal tutvuda lastearuumide ning õpetajatega.
- Rääkige lapsele õpetajatest, kasutades nende eesnimesid.
- Külastage perearsti, veendumaks, et laps on terve.



Soovitusi kohanemisperioodiks

- Olge endas kindel, et lasteaed on teie lapsele sel hetkel parim paik.
- Rääkige lapsele, mis koht on lasteaed, miks lapsed seal käivad, miks te tahate, et tema seal käima hakkaks.
- Rääkige lähedastele ja tuttavatele lapse juuresolekul, kui tore see on, et meie laps hakkab käima lasteaias.
- Rääkige lapsele missugused tegevused, mängud ja kaaslased teda lasteaias ees ootavad. Teadmatus hirmutab last. Mida üksikasjalikumalt ja sagedamini lapsega räägitakse, seda kindlamalt ta ennast tunneb.
- Raskuste või probleemide tekkimisel rääkige lapsega, kelle poole ta peab pöörduma abi saamiseks.
- Selgitage, et alati ei saa kõike mida ta soovib esimesel nöudmisel täita. Rühmas on palju lapsi ja vahel tuleb oodata ning olla kannatlik.
- Arutage rühmaõpetajatega, mida laps võiks kodust kaasa võtta igatsuse peletamiseks (kaisuloom, lemmiklelu, foto perest).
- Õpetage last teiste lastega tutvust sobitama, pöörduma nimepidi, küsimärguasjuna ja lubama oma lelusid teistele.
- Laps kohaneb paremini, kui ta on varem saanud suhelda teiste laste ja täiskasvanutega.
- Olge möistvad ja kannatlikud teiste suhtes. Täiuslikke inimesi pole olemas.
- Lapse juuresolekul vältige kriitilisi märkusi lasteaia, teiste laste või õpetajate suhtes. Ka hääletoon annab lapsele signaali Teie suhtumisest. Mitte kunagi ärge hirmutage last lasteaiaga.
- Kohanemisperioodil toetage last emotionaalselt. Kuna olete lapsega nüüd märksa vähem koos, siis püüdke ühistel hetkedel rohkem suhelda, kuulata, kallistada. Laske lapsel olla teie läheduses.
- Möelge lapsega koos läbi hommikune lahkumise viis. Leppige selles eelnevalt kokku.
- Kui lapsest lahkumine osutub raskeks, on heaks soovituseks ilmutada enesekindlust, olla optimistlik.
- Lahkudes öelge lapsele heatahtlikul, kuid kindlal toonil, et teil on nüüd aeg minna.
- Kallistage last oma tavasil moel ja lahkuge kohe, kui olete hüvasti jätnud.
- Ilmutage enesekindlust ka last õpetajale üle andes, öelge näiteks, et teil tuleb täna kindlasti tore päev.
- Ärge unustage lapsele öelda, millal te talle järele tulete. Olge täpne ja pidage oma lubadusest kinni.

Kohanemisperioodi pikkus ja edukus sõltub ennekõike lapse ja lapsevanema valmisseolekust alustada lasteaias käimist.

On loomulik, et esimesel paaril nädalal tekib lapsel jonna- ja trotsiperioode. Kohanemiseks kulub keskmiselt kaks - kolm nädalat kuni üks kuu. Kohanemisperioodi pikkus on iga lapse puuhul erinev. Tundlikuma närvistüsteemiga lastel võib kohanemine aega võtta isegi kuni pool aastat.

Hea oleks, kui lapse päevad lasteaias ei kujuneks liiga pikaks (8-10 tundi). Nii võib laps muutuda nutuseks ja närviliseks, kergesti haigestuda.

Kindlasti märkate, kuidas juba mõne päeva möödudes hommikuse lahkumise ajal lapse emotsiоналne pingelangeb. Kui olete kodus kohanemisega seonduvad küsimused läbi möelnud, kulgeb protsess lapse jaoks kindlas rütmis ja teineteist toetavalt.



Loe lisaks: "Lasteaeda röömuga" Tea ja toimeta 38. Ilo kirjastus 2010

Sotsiaalsed oskused

Laps omab lasteaias eluks vajalikke ja olulisi sotsiaalseid oskusi, mida ta kodus üksinda õppida ei saa.

Emotsionaalse tasakaalu saavutamine on väikelastel pikaajaline ja sageli ebaühtlane protsess. Lasteaias rühmades on oma kodukorra ehk rühmareeglid, mida ka vanemate tutvustatakse. Ühised nöudmised kodus ja lasteaias tekitavad lapses turvatunde. Lastel kujunevad kiiremini õiged sotsiaalse käitumise mudelid, mis on väga olulised hilisemas elus.

Täiskasvanu ülesanne on aidata lastel kujuneda elurõõmsateks ja sisemiselt distsiplineeritud inimesteks.

- Innustage lapsi olema head ja väljendage heameelt nende sündsa käitumise üle.
- Kasvatage lastes tähelepanelikkust teiste suhtes, aga ka kannatlikkust, viisakust ja abivalmidust.
- Kiitke lapse pingutusi ja püüdlusi - sellega aitate kujundada tema eneseusaldust täiskasvanute kui abivalmis inimeste vastu.
- Selgitage lapsele, miks teistele ei tohi haitget teha.
- Suunake lapsi mõtlema oma vääritus käitumise tagajärgede üle. "Kuidas Liisu end siis tunneb, kui sa teda lõod? Mis ta sinu arvates teeb, kui sa teda lõod?"
- Võimaluse korral väljendage oma soovi jaataval, mitte eitaval kujul. Näiteks selle asemel, et öelda "Ära jookse!", öelge "Könni!"



Lapse ebasoovitav käitumine

Lapsevanemaid kurvastab olukord, kus väikelapsed kipuvad "suhteid klaarima" käte, jalgade või hammastega. 1 - 2 aastased lapsed võivad katsetada uues olukorras tähelepanu saamiseks või enesekettestamiseks erinevaid käitumisviisi, näiteks lüüs või hammustades. Nad ei ole sealjuures kindlasti mitte teadlikult pahatahtlikud.



Hammustamise põhjuseid:

Lapse maailm avardub iga päevaga, tuues kaasa palju uusi olukordi, infot, inimesi, reegleid. Kõik see tekitab lapses ärevust ja teeb tema päeva pingeliseks. Pinges lapsel tekib mängu käigus kergesti tülisisid. Hammustades maandab laps oma pingeid köige kiiremini.

Laps hammustab, kuni tal puuvad oskused ja piisav sõnavara erinevate olukordade lahendamiseks ja täiskasvanu või kaaslaste tähelepanu saavutamiseks.

Mõni laps aga valib sellise meetodi kaaslaste tundmaöppimiseks, jälgides oma käitumisele järgnevat reaktsiooni nii laste kui täiskasvanute hulgas. Ka pererutiini muutus võib last häirida ja hammustades annab ta sellest märku. Rahulik ja harjumuspärane rütm aitab kaasa olukorra taastumisele.

Kohanemine ja tervis

Kohanemisperiood võib tekitada väikelapses stressi. Lasteaiastressi sümpтомid on pidev nutmine, önnetu olek, millega võivad kaasneda unehäired ja isutus. Kohanemise ajal on häiritud lapse organismi üldine vastupanuvõime, ta on nõrgem ja haigustele vastuvõtlikum. Siit ka üks põhjus, miks lapsed, kes varem on olnud terved, just esimesel lasteaia-aastal sageli haigestuvad. Haige laps vajab rahu ja ravi, mida saab talle võimaldada kodus. Haigena kollektiivis viibimine kurnab liigselt lapse organismi.

Lasteaias käiva lapse tervislik seisund peab võimaldamata tal koos teistega tegevustes osaleda ning ka õues viibida.

Haige laps vajab rahu ja ravi,
mida saab talle võimaldada kodus.
Haigena kollektiivis viibimine
kurnab liigselt lapse organismi.



Laps ja piirid

Laps vajab piire selleks, et teada, mida võib teha ja mida mitte. Piirid ja reeglid loovad väikelapsele turvatunde. Lapse piirideks on vanemate selgitused, keelud ja korraldused.

Väikesele lapsele on vanemal väga raske midagi keelata. Hea, kui tal on juba lasteaeda tulles tuttavad järgmised mõisted: ei tohi, tule siia, ära tee haiget, räägime tasakesi.

Lapsele, kellel on kodus piirid olnud väga ähmased või üldse puudunud, võib lasteaeliau tunduda ebameeldiv, sest keelatakse asju, mis kodus lubatud. Seega on täiskasvanu sõbralik konkreetne otsustes vajalik nii kodus kui mujal. Tähtsad on kehtestatud piiridest kinni pidamine ja täiskasvanute ühesugused nöudmised.

Koostöö nendes küsimustes kodu ja lasteaia vahel on väga oluline.

Piirid ja reeglid loovad väikelapsele turvatunde. Lapsele on loomuomane kehtestatud piiride katsetamine, seega olge sõbralikult konkreetne ja järjekindel.



Päev lasteaias

Lasteaia päevakava on paindlik ning jätab võimalikult palju aega mängudeks. Küll aga on kindlalt paigas söögijad, lõunane puhkeaeg ning õppे- ja kasvatustegevuste aeg.

Teil on õigus tuua laps lasteaeda ja viia ta koju Teile sobival ajal, kuid lasteaia päevakava järgides. Lapse jaoks on parim, kui ta saab osaleda kõikides lasteaias läbiviidavates tegevustes.

Päevakavas märgitud kellaajad on üldistatud ja võivad olenevalt lasteasutustest erineda.

6.30/7.00 - 8.30	- saabumine lasteaeda, mäng
8.30 - 9.00	- hommikusöök
9.15 - 10.45	- õpetaja poolt organiseeritud tegevused lastega
10.45 - 12.00	- mäng ja tegevused õues
12.00 - 12.45	- lõunasoök
13.00 - 15.00	- puhkeaeg
15.00 - 15.30	- äratus, rijetumine
15.30 - 16.00	- öhtusöök
16.00 - 18.30/19.00	- mäng, individuaalne töö lastega, olenevalt ilmast toimetatakse toas ja õues



Puhkeaeg on väikelapse päevakavas olulise tähtsusega. Mida väiksem on laps, seda pikemat und ta vajab. Kuni 2-aastaste laste keskmise uneaeg ööpäevas peaks olema 16 - 18 tundi, 2 - 4 aastastel 14 - 16 tundi, 5 - 7 aastastel 11 - 12 tundi.

Uni on lapse vaimse ja füüsilise tervise alus. Mäng ja suhtlemine on lapsele tö sine töö, mille käigus saab ta palju uusi kogemusi. Nagu täiskasvanul, on ka lapsel vaja aega kogetust puhata.

Laste toitlustamisel lähtutakse tervislikkuse põhimõttest. Lasteaias pakutakse lastele hommiku-, lõuna- ja õhtusööki, lisaks tervislikku vahepala (värsket puu- või aedvilja). Lasteaia menüü on tasakaalustatud ja mitmekülgne.

Toit valmistatakse lasteaia köögis, kasutades kohalikku toorainet.

Andke teada tervishoiutöötajale ja õpetajatele, kui Teie lapsel on allergia või toidutulumatus mõne toiduaine suhtes. Võimalusel teha kse koostös lapsevanemaga muudatus lapse menüüs või asendatakse sobimatu toiduaine teisega.

Rääkige kindlasti lasteaia tervishoiutöötajale ja rühma õpetajatele lapsega seonduvatest probleemidest (allergia, kroonilised haigused, erivajadus jm).

Laste tegevused lasteaias

Lapse põhitegevuseks on mäng. Läbi mänguliste õppetegevuste valmistatakse last lasteaias ette kooliminekuks.

Õpp- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse vastavalt lapse vanusele järgmisi valdkondi:

- **Mina ja keskkond.** Laps saab teadmisi endast ja teda ümbrissevast elus ja eluta maailmast. Uurimisretked õuealal. Õppekäigud. Vaadatakse pilte ja õppefilme. Tehakse katsetusi ja avastusi.
- **Kunst.** Lapsed õpivad oma mõtteid väljendama kujutavate kunstide kaudu. Joonistatakse ja maalitakse pliiatsite, kriitide, erinevate värvidega (sõrmevärvid, guaššid, kliistrivärvid, söed, jne). Voolitakse plastiliiniga, voolimismassidega. Löigatakse ja rebitakse pabereid, kleebitakse. Laps õpib erinevate kunstivahenditega töötamise võtteid.
- **Matemaatika.** Mängud, mis aitavad mõista asukohta, aega, suurust, numbreid, arve ja kujundeid.
- **Keel ja köne.** Mängud ja tegevused, mis aitavad kaasa lapse köne arengule, lugema ja kirjutama hakkamisele. Kuulatakse ja räägitakse lugusid, loetakse luuletusi, liisusalme, rütmisalme, laulukeski. Üheskoos leitakse piltidel tuttavaid esemeid ja tegevusi. Häälkumängud ja häälitsemismängud (auto sõidu hääl, kassi häälitsus) aitavad kaasa selge köne arengule.
- **Muusikaõpetus.** Lauldakse, tantsitakse, kuulatakse muusikat, musitseeritakse saateks lauludele, mängitakse laulumänge.
- **Liikumine.** Sportlikud tegevused. Laps teeb tutvust erinevate spordivahenditega. Liikumis- mängud ja koordinatsiooniharjutused.

Lapse kõige tähtsam ja arendavam tegevus on mäng.

Riietus ja jalanõud lasteaias

Laps tunneb end lasteaias hästi mugavates, hooajale vastavates rõivastes nii toas kui õues mängimiseks. Parimad rõivad on need, mida laps ise selga saab panna.

Riietus toas on kerge ja võimaldab hästi liikuda. Soojas ruumis soovitame sukk-pükstele eelistada sokke. Varuge lapslele mugavad ja jalga fikseerivad sisejalatsid, näiteks kröpsudega sandaalid. Puhkeajaks vajab laps pidžaamat või öösärki.

Õues mängimiseks vajab laps ilmastikuga sobivaid rõivaid, mis võimaldavad tal õuesolekut nautida.

- Sügisperioodil on vajalikud vettpidavad poririided, müts, kindad ja kummikud.
- Talvel soojad üleriided, kindlasti sukkpüksid ja soojad mütsid, sallid ja kindad. Ka vahetus-kindad on vajalikud. Väikelapse soovitame eelistada labakindaid sõrmikutele.
- Kevadine riietus võiks olla mitmekihiline. Nii on võimalik õpetajal arvestada lapse riietamisel temperatuuride kõikumistega.
- Suveperioodil vajab laps ka väljas mängimiseks vahetusriideid ja -jalatseid. Kindlasti peaks olema päikesepiste välimiseks kerge peakate.

Lapse kappi palume tuua vahetusriided. Riided on varustatud nimesildiga, et vältida ajade kadumist ja segamini minekut. Igal lapsel on isiklik kamm ja soovitavalt ühekordsed taskurätikud.



Lasteaed ja kodu käsikäes

Lasteaia ja kodu koostöö on eelduseks, et laps tunneks end lasteaias turvaliselt ja tema arengut toetatakse igakülgsest nii kodus kui ka lasteaias. Edukale koostööle aitavad kaasa lasteasutuse töötajate ja lastevanemate ühised arusaamat lapse arengu toetamise võimalustest ja vastastikustest ootustest.

Vastastikuse koostöö kavandamisel on olulise tähtsusega lapsevanema huvi lapse arengu ja edusammude vastu, koostöö selle toetamiseks. Vanemalt saadud teave aitab õpetajal valida sobivaimat suhtlusviisi lapsega, paindlikult rakendada õppe- ja kasvatusmeetodeid, mis arvestaksid lapse eripära.

Lasteaedades kasutatakse erinevaid koostöövorme: perevestlused, koosolekud, pereõhtud, igapäevased vestlused, lapse arenguvestlused, ühisüritused. Infot lasteaia tegemiste kohta leiate rühma infostendilt või lasteaia kodulehelt. Iga rühma vanemate esindaja osaleb lasteaia hoolekogu töös. Lastevanematele korraldatakse rahulolu-uuringuid, mille tulemusi analüüsitsakse, antakse tagasiside ning ettepanekuid arvestatakse edasiste tegevuste kavandamisel.

Laps tunneb end kõige paremini kui ta on riitetatud mugavalt ja puhtalt ning ilmastikuoludele vastavalt.

Varajane märkamine

Lapse arengus on äärmiselt oluline osa könel, mille tähtsus kasvab koos lapsega. Mida vane- maks laps saab, seda olulisemaks muutub suhtlemine eakaaslastega, seda rohkem teadmisi saab laps köne vahendusel. Lapse arengut hinnatakse individuaalselt, sest laste areng kulgeb erinevas tempos ja iga laps on erinev. Köne arengus on kindlad seaduspärasused ja vanuselised tunnused, mida tasub lapse arengut jälgides silmas pidada.

Lapse arengu toetamiseks on tähtis probleemide varajane märkamine. Soovitame tähelepanu pöörata järgmistele asjaoludele:

- laps kogeleb;
- 2-3 aastane laps ei räägi, ei saa könest aru, tema jutust pole võõral võimalik aru saada;
- 3-4 aastane ei ütle (või ütleb valesti) mõnda häälikut;
- 4-5 aastane eksib raskemate sõnade hääldamisel, jätab ära või vahetas häälikuid;
- 5-6 aastane laps ei kuule sõnas häälikuid, ei tunne ära häälitud sõnu;
- 6-7 aastane laps ei saa tähti selgeks ega möista kokkuveeritud sõna tähendust, ei oska jutustada pildi järgi, vaid nimetas ainult esemeid;
- arst või õpetaja soovitab konsultereerida spetsialistidega.

Kuidas sekkuda?

Lasteaedades töötavad logopeedid-eripedagoogid, kes igal sügisel uurivad laste könet ning selgitavad välja need, kes vajavad abi köne arendamisel. Lasteaia logopeed korrigeerib koostöös vanemate ja rühmaõpetajatega lapse könet. Ta treenib lapse suu- ja keelelihaseid, seab häälikuid, õpetab jutustamis- ja eneseväljendusoskust, arendab tähelepanu, mälu, mõtlemisoskust, tegeleb lugemise eeloskuste arendamisega.

Vanem, kes soovib nõustamist lapse arengut puudutavates küsimustes või keda on teavitatud oma lapse probleemidest või erivadjadustest, võiks pöörduda nõu ja abi saamiseks Pärnu Õppenõustamiskeskuse spetsialistide poole, kus nõustavad logopeed-eripedagoog, psühholoog, sotsiaalnõustaja.

Vajadusel tuleks otsida abi eriarstidelt.



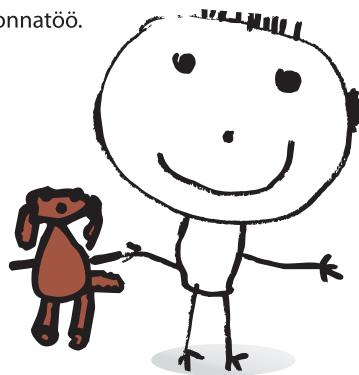
Erijadusega laps

Erijadusega on laps, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskonnas (mängu- ja õppetöövahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.

Erijadustega laste toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö.

Selle meeskonna moodustavad rühma õpetajad, liikumis- ja muusikaõpetaja, logopeed-eripedagoog, tervishoiutöötaja, õpetajaabi, direktor või õppdealijuhataja ning lapsevanem.

Eriühmades on väiksem laste arv (vastavalt erijadusele või puudegrupile 4-12 last), mis võimaldab igale lapsel rohkem individuaalset tähelepanu ja tegevust ning annab võimaluse teha tihedamat koostööd lapsevanemaga. Igal eriühmal on oma logopeed või eripedagoog vastavalt rühma spetsiifilisele.



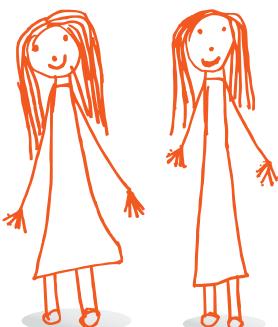
Tugisüsteemid Pärnu linnas

Lasteaia logopeedid-eripedagoogid töötavad enamikes Pärnu linna lasteaedades.

Pärnu Õppenõustamiskeskus

paubub vajadusel psühholoogilist, logopeedilist, eripedagoogilist ja sotsiaalpedagoogilist nõustamist.

Metsa 1 | 80010 Pärnu | tel 443 1436 | onk@onk.ee



Pärnu Haigla taastus- ja järelraviosakond logopeedid.

Ravi 2 | 80010 Pärnu | tel 447 3238

**Psühholoogi nõustamine on soovitav,
kui laps**

- ei kohane lasteaias poole aasta jooksul;
- on rahutu ja püsimatud;
- on agressiivne;
- väldib suhtlemist.

Sotsiaalnõustaja

- annab nõu lapse sotsiaalsete oskuste arendamiseks;
- toetab perekonda suhtlemisel erinevate valdkondade spetsialistidega;
- aitab leida ressursse lapse probleemide lahendamiseks.

Eriühmad Pärnu linna lasteaedades

Pärnu Lasteaed Mai

Mai 49 | 80022 Pärnu | tel 442 7685 | info@mai.parnu.ee



- 1 rühm nõustamiskomisjoni soovitusel nägemispudega lastele.
- 2 rühma silmaarsti soovitusel silmaravi vajavatele lastele.

Pärnu Lasteaed Pöialpoiss

Metsa 17 | 80024 Pärnu | tel 447 7305 | info@poialpoiss.parnu.ee



- 1 rühm nõustamiskomisjoni soovitusel keha- ja liikumispudega lastele.

Pärnu Tammsaare Lasteaed

Tammsaare 10b | 80015 Pärnu | tel 445 2831 | info@tammsaare.parnu.ee



Pärnu Raeküla Lasteaed

Järva 2 | 80023 Pärnu | tel 443 2842 | info@raekula.parnu.ee



- Rühmad nõustamiskomisjoni soovitusel süvendatud logopeedilist või eripedagoogilist abi vajavatele lastele (eesti keelsed).

Pärnu Lasteaed Kelluke

Metsa 3 | 80024 Pärnu | tel 443 9461 | info@kelluke.parnu.ee



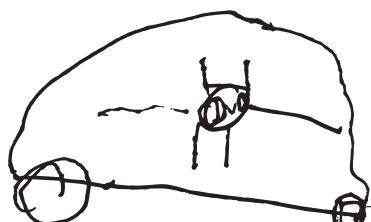
- 1 rühm nõustamiskomisjoni soovitusel süvendatud logopeedilist või eripedagoogilist abi vajavatele lastele (vene keelsed).

Pärnu Lasteaed Pillerpall

Röugu 8a | 80031 Pärnu | tel 443 5519 | info@pillerpall.parnu.ee



- 1 rühm nõustamiskomisjoni soovitusel raskete ja liitpuuetega lastele.



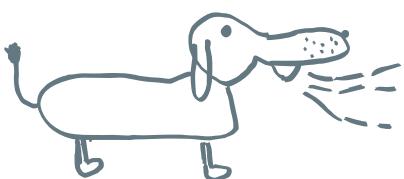
Kasutatud kirjandus

AUTOR	AASTA	RAAMATU PEALKIRI	KIRJASTUS
Winterhoff, M	2010	Kuidas meie lastest kasvavad väikesed türannid?	Väike Vanker
Clark, L	2010	SOS hädaabi lapsevanematele.	Ersen
Dr. Pearson, L	2009	Distsipliini võluvägi.	Ersen
Dumonteil- Kremer, C	2009	Kuidas ohjeldada oma last.	Avita
Kivi, L ja Sarapuu, H	2009	Lasteaialaps peres.	Atlex
Kelly, K	2009	Nõutu lapsevanema käsiraamat.	Ersen
Chopra, D	2007	2007 vaimset seadust lapsevanematele.	Mantra
Wyckoff, J ja Unell, C	2008	Koolieeliku kasvatamine häält ja kätt töstmata.	Ersen
Kelly, P ja Warner, P	2008	Laps potile kisa ja nututa.	Ersen
Niiberig, T	2008	Naiseks, emaks ja daamiks.	Atlex
Niiberig, T	2006	Meheks, isaks ja härrasmeheks.	Atlex
Niiberig, T ja Linnas, M	2007	Laps läheb lasteaeda.	Atlex
Kikas, E	2008	Õppimine ja õpetamine koolieelses eas.	Tartu Ülikool
Padrik, Hallap	2008	Lapse köne arendamine.	Tartu Ülikool
Frost, J	2008	Superlapsehoidja.	Tänapäev
Gordon, T	2003	Tark lapsevanem.	Väike Vanker
Tea ja toimeta nr 38	2010	Lasteaeda röömuga. Kohanemine.	Tea

Õigusaktid

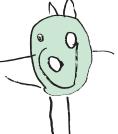
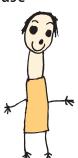
Lasteaia töö korraldamisel on aluseks erinevad õigusaktid, millest olulisimad on:

- Koolieelse lasteasutuse seadus.
- Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava.
- Tervisekaitsenõuded koolieelsets lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale ning toitlustamisele.



Lapse soovitatavad oskused

Lapse ettevalmistamisel sujuvamaks üleminekuks kodust lasteaeda on Teile abiks alljärgnev tabel, mis annab ülevaate olulisematest oskustest vanuseti.

Vanus	Sotsiaalne valmsolek	Füüsiline valmsolek	Vaimne valmsolek
1.5-2 a laps	<ul style="list-style-type: none"> jäljendab täiskasvanut leib täiskasvanu eemaldumisega reageerib oma nimele 	<ul style="list-style-type: none"> sööb ise lusikaga, joob tassist võtab sotkid jalast kõnnib täiskasvanu abiga treelist üles-all kummardab eset maast võtma ja ei kuku jalutab käekõrval (käruta) 	<ul style="list-style-type: none"> reageerib sõnalistele korraldustele „anna“, „viska“ nimetamisel näitab tuttavaid esemeid mõistab sõna „ei“ mõistab ja kasutab lühikesi ütlusi
2-3 a laps	<ul style="list-style-type: none"> teab oma eesnime kasutab viisakussõnu „tere“, „aitäh“, „palun“, „head aega“ teab oma sugu jälgib teisi lapsi, mängib nende kõrval matkib mängus täiskasvanuid 	<ul style="list-style-type: none"> peseb ja kuivatab ise käed ja näo läheb õigeaegselt tualetti võtab seljast lihtsamad riided koristab koos täiskasvanuga mänguasjad kõnnib treplil täiskasvanu abita lööb jalaga palli, viskab selle endast eemale 	<ul style="list-style-type: none"> saab aru lihtsatel küsimustest suhtleb 1-2 sõnaliste lausetega kasutab könes umbes 50 sõna nimetab tegevusi pildil teab mõisteid „suur“ ja „väike“ teab mõisteid „sisse“, „peale“, „alla“
3-4 a laps	<ul style="list-style-type: none"> teab oma ees- ja perekonna nime mängib ja suhtleb teiste lastega, küsib kaaslaselt mänguasju ootab oma järjekorda; osaleb dialoogis arvestab lihtsamate mängureeglitega kuulab juttu, laulab või mängib (10-15 min) 	<ul style="list-style-type: none"> sööb, joob iseseisvalt paneb kinni nööbid ja trukid laskub treelist ilma vahesammuta viskab ja püüab palli kahe käega kiigub kiigega kõnnib kliivvarvul söidab 3-rattalise jalgrattaga 	<ul style="list-style-type: none"> räägib endast mina-vormis kasutab 3-5 sõnalisi lauseid häälatab öigesti häälkuid, erandiks võivad olla r, s, k, õ, ü 
4-5 a laps	<ul style="list-style-type: none"> tutvustab ennast teab oma kodust aadressi palub vajadusel abi räägib oma tunnetest suhtleb meelsasti kaaslastega suudab omaette tegutseda 20 min käitub viisakalt 	<ul style="list-style-type: none"> hoiab õigesti lusikat, kahvlit põrgatab palli ja püüab selle kinni hoiab ühel jalal tasakaalu hüppab tagurpidi oskab 3-rattalise jalgrattaga suunda muuta 	<ul style="list-style-type: none"> kõneleb arusaadavalta jutustab pildi abita tunneb häälkuid ja üksikuid tähti tunneb värvе orienteerub ruumis leiab esemele/pildile paarlisele
5-6 a laps	<ul style="list-style-type: none"> oskab tutvustada oma pereliikmeid osaleb vestluses võtab mängus rolle (nt isa rolli kodumängus) mängudes peab kinni reeglitest, oskab kaotada oskab teha valikuid, viib alustatud tegevuse lõpuni kiidab, toetab, lohutab 	<ul style="list-style-type: none"> sööb noa ja kahvliga, oskab teha võileiba riietub abita, oskab siduda paelu hoiab korras oma välimuse hoiab õigesti pliiatsit rebib paberist kujundeid, lõikab ja kleebib kirjutab oma nime 	<ul style="list-style-type: none"> itäidab mitmeosalisi korraldusi jutustab tehtust, sündmustest 3-5 lausega, loeb peast 4-6realisti luuletusi orienteerub ajas ja ruumis võrdleb hulki eristab köiki värvе ja värvitoone 



Pärnu linna lasteaiad | www.parnu.ee/index.php?id=40

Pärnu Kadri Tänava Lasteaed	Kadri 23	www.kadri.parnu.ee
Pärnu Kastani Lasteaed	Kastani 3	www.kastani.parnu.ee
Pärnu Lasteaed Kelluke	Metsa 3	www.kelluke.parnu.ee
Pärnu Kesklinna Lasteaed	Aia 13	www.kesklinna.parnu.ee
Pärnu Liblikä Tänava Lasteaed	Liblikä 1a	www.liblikä.parnu.ee
Pärnu Lasteaed Mai	Mai 49	www.mai.parnu.ee
Pärnu Männipargi Lasteaed	Rääma 38b	www.mannipargi.parnu.ee
Pärnu Lasteaed Pillerpall	Rõugu 8a	www.pillerpall.parnu.ee
Pärnu Lasteaed Päikesejänku	Vana-Sauga 21	www.paikesejanku.parnu.ee
Pärnu Lasteaed Pöialpoiss	Metsa 17	www.poialpoiss.parnu.ee
Pärnu Raeküla Lasteaed	Järva 2	www.raekula.parnu.ee
Pärnu Tammsaare Lasteaed	Tammsaare pst 10b	www.tammsaare.parnu.ee
Pärnu Lasteaed Trall	Kiige 9	www.trall.parnu.ee
Pärnu Ülejõe Lasteaed	Noorte väljak 1	www.ulejoe.parnu.ee

Pärnu Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond

Suur-Sepa 16, tel 444 8250 | www.parnu.ee/index.php?id=1895